

בענינא דיומא

אנחנו נמצאים בימי הרחמים והסליחות, וודאי העוסקים בכל השנה בתורת השם מבינים היטב את המוטל עליהם בימים אלו הצלת עולם התורה והכנה ליו"כ: דברים מרבתינו גדולי ישראל בראשם מנהיג הדור מרן הגר"ד לנדו שליט"א

דברים נוקבים מהגאון רבי אברהם משה קירשנבויט שליט"א משיגה ישיבת נחלת הלויים בגנות ההפגנות האלימות

ונאמר כמה מילים בענינא דיומא.

אנחנו נמצאים בימי הרחמים והסליחות, וודאי העוסקים בכל השנה בתורת השם מבינים היטב את המוטל עליהם בימים אלו, ומוסיפים על עצמם בדקדוק המצוות, בריבוי מעשים טובים, ובעיקר בשקיעות בלימוד התורה, שמי שעוסק בה כל השנה מכיר את גדלות התורה ואת ההשפעה של התורה בכל הענינים, בהרגשה האישית של לומדי התורה ובני ביתם, ובהשפעה הגדולה שיש ללימוד התורה על כל העולם.

בכלי יקר פרשת ויקרא פרק ו' פסוק כ"א, כותב על תלמיד חכם שחטא, שעצם עסקו בתורה היא כפרתו למרק חטאו, ומורק ושוטף מבית ומחוץ במי התורה. אבל צריך לזכור דבר ידוע אבל חשוב מאד, במשנה במסכת יומא דף פ"ה עמוד ב', דרש רבי אלעזר בן עזריה, מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו, עבירות שבין אדם למקום, יום הכפורים מכפר, עבירות שבין אדם לחבירו, אין יום הכפורים מכפר, עד שירצה את חבירו. והחיי אדם בכלל קמ"ג כותב: וביותר צריך אדם לתקן בדברים שבין אדם לחבירו, כי עליהם יום הכיפורים או אפילו מיתה אין מכפר, עד שיחזיר הגזל והעושק ויפייס לחבירו עד שימחול לו, ואפילו מתענה ק' שנים ויביא כל אילי נביות ויתודה ק' פעמים ביום, לא יתכפר לו, ועד שמפייס לחבירו כיצד יתודה, כי הלא עיקר הוידוי הוא עזיבת החטא והחרטה, והרי עדיין השרץ בידו.

מבואר בחיי אדם כי בחטאים שבין אדם לחבירו, לא רק שהריצוי לחבירו מעכב את התשובה, אלא האדם עדיין שרוי בתוך החטא כל זמן שלא ריצה את חבירו. והענין הזה של **מידות טובות, והנהגה שבין אדם לחבירו, הם דברים שצריך לתת עליהם את הדעת בכבוד ראש, להיות מעביר על מידותיו, ולהזהר בכבוד חבירו, ובכבוד רבותיו, ובאווירה הטובה שמשרים בבית ובכל דכונא בזה.**

החייב בזה הוא גם להיטיב עם השני, ולכבד את השני גם הוא פחות מוכשר או גם אם הוא טעה, והניסיון בזה עלול להיות קשה מאד, ומאידיך אם חלילה פגעו במישהו, לרצות אותו ולפייס אותו, בצורה מכובדת, וצריך לפעול בזה בכישרון ובמקוריות, שחלילה לא יפגע מהאופן שמפייסים אותו, ואין להקל ראש בזה.

וכמובן גם הזהירות בממון חבירו, יש בזה פרטי הלכות רבים, ויש מכשולות רבים בזה, בעניני ריבית ושואל שלא מדעת ולא לעשוק שכר שכיר ועוד, וישנם בהלכות ממון פרטי דינים רבים ודברים שמשתנים מעת לעת, ואולי מן הראוי לקבל לקבוע לימוד בהלכות ממון המצויות כיום, שחלילה לא יכשלו בהם.

אבל יחד עם זה, העיקר המוטל על כל אחד כפי מידתו, לשקוד על התורה ביתר שאת וביתר עוז, בשקיעות ובעיון, ולהתנתק כמה שיותר מהעולם שבחוץ, מי שיש לו סקרנות בדברי תורה, לא מוצא ענין בסקרנות במילי דעלמא, **להבין היטב שלימוד התורה זה עיקר תפקידו, שאנחנו עוסקים ב'כה אמר השם' זו קירבת השם האמיתית, ולהבין שמי שזוכה ללמוד**

רשכבה"ג רבינו מרן ראש הישיבה הגר"ד לנדו שליט"א

לצרף את כלל ישראל להיות שותפים בקרן עולם התורה

בהוראת מנהיג הדור רבינו מרן שליט"א בנות הסמינרים מכל רחבי הארץ יתגייסו לסייע למען קרן עולם התורה, מכתב מיוחד מרבינו אל המנהלים: למע"כ מנהלי הסמינרים שליט"א, **כידוע, בכדי להציל את עולם התורה מהגזירות הקשות**, נרתמו נדיבי עם להקים את "קרן עולם התורה", ופועלים ונותנים יותר מכפי יכולתם, ובס"ד עולם התורה זוכה לפרוח ולשגשג, על אף הגזירות המתגברות מיום ליום. **בכדי להשלים את מגבית הקרן, הוחלט לצרף את כלל ישראל להיות שותפים בקרן עולם התורה.**

וע"כ הננו בזה בקריאה לכנס בימי הרחמים והסליחות את אלפי בנות ישראל להתרים את עמך בית ישראל, ובקשתנו שטוחה מאתכם מנהלי הסמינרים לעשות השתדלות מיוחדת בענין הנ"ל, יחד עם הנהלת הקרן לפעול להצלחת כינוס מגבית זו, וקידוש שם שמים נשגב זה ודאי הוא זכות גדולה ליום הדין. והננו בברכה לכל הנוטלות חלק בהתרמה קדושה זו, שיתברכו בכתיבה וחתימה טובה, לשנה טובה ומתוקה, ויזכו להקים בית נאמן בישראל ולרוות רוב נחת דקדושה ודורות ישרים ומבורכים.

אור ליום כ"ב אלול תשפ"ו

בברכה נאמנה וברכת כוח"ט דוב לנדו

רבינו בהוראה וקריאה ברורה לכל בית ישראל ולבנות סמינרים בפרט

"שיקבעו זמן מיוחד בשעות הלימודים למען מטרה זו, כינוס בנות הסמינריונים להתקשר להתרים עבור קרן עולם התורה. יש לקרוא לבנות הסמינרים **שלא להשתמט ממצווה חשובה זו**, להתקשר למספרי הטלפונים ולהתרים עבור הקרן. יש לפנות לעמך בית ישראל שיענו בלב רחב ובנפש חפצה, לטלפונים ויתרמו כפי יכולתם. וכל העוזרים והמסייעים יתברכו במיטב הברכות בכתיבה וחתימה טובה, וימלאו משאלות לבם לטובה, בריאות, ולזיווגים הגונים במהרה, ונחת מכל אשר להם. אמן.

ה' יעזור שיהיה לכם כתיבה וחתימה טובה, ותצליחו בכל מעשיכם הברוכים לטובת כל עם ישראל. אמן.

מנהיג הדור רבינו מרן שליט"א במסע חיזוק באופקים

שם במעמד אלפים חנך את ביהמ"ד שערי תפילה שבראשות הגה"צ רבי מרדכי ליבר כהן שליט"א, ובמרכו המעמד האזינו רבני העיר שליט"א והקהל האדיר למשא ההכנה ממנהיג הדור מרן שליט"א לימים הנוראים: ברשות הגאונים רבני הקהילה שליט"א.

בס"ד חונכים משכן קבע למקום תורה ותפילה, הקב"ה יעזור שמקום תפילה זו יתעלה ויתקלס עילאה, ותזכו להשלים את המלאכה במהרה ובנקל.

תורה הוא האדם המאושר ביותר, ולא חסר לו כלום.

יהי רצון שתכלה שנה וקללותיה ותחל שנה וברכותיה, ותתעלו בתורה ובמצוות יחד עם כל בית ישראל, ונתברך כולנו בכתובה וחתימה טובה, ויפדנו השם במהרה מכל צרותינו ויגזור עלינו גזרות טובות, ונזכה להיגאל גאולת עולמים במהרה בימינו אמן.

משא מנהיג הדור בכינוס הכנה שע"י רשת הכוללים עטרת גבריאל

לקראת ימים הנוראים נערך מעמד מרום ורב רושם בו התכנסו אלפי אברכי רשת הכוללים "עטרת גבריאל" להאזין לדעת התורה מגדולי ישראל בראשם מנהיג הדור מרן שליט"א. במרכז המעמד הטו אזנם גדו"י שליט"א והאלפים, והאזינו ביראת הכבוד למשא מנהיג הדור שליט"א:

כאשר מתאספים יחד אברכים, שכל המשותף ביניהם הוא הקיום התמידי של 'והגית בו יומם ולילה', מתרבה כבוד שמים וכבוד התורה בעצם התאספותם, ובפרט כאשר כל התכנסותם לכבוד התורה ולומדיה.

ראש הכוללים הרב הגאון ר' אברהם אלקיים שליט"א, מוכר לי באופן אישי, וראוי הוא לכל שבח ותהלה על התמסרותו המיוחדת למען החזקת התורה בכוללים שבראשותו, **וזכותכם וחובתכם להכיר טובה לו ולמשפחתו, וההכרת הטוב הנכבדה ביותר היא לימודכם ביתר שאת דבר יום ביומו.**

הי"ר שראש הכוללים שליט"א יראה ברכה בעמלו, ולימוד התורה יתגדל ויתרומם בין כולתי בתי המדרשות אשר בראשותו, ויזכה לסיעתא דשמיא בכל מפעלותיו הברוכים. ברכה מיוחדת לנדיב הנכבד מר גבריאל איזיקוב השם ישמרהו ויצילהו, שצליח בכל מעשה ידיו, וכן ברכה לכל הנדיבים בעם העומדים לימין רשת הכוללים "עטרת גבריאל" אשר בראשות הרב הגאון ר' אברהם אלקיים שליט"א. יה"ר שנתברך כולנו בכתובה וחתימה טובה ויגזור עלינו השם גזרות טובות. אמן.

מכתב גדולי ישראל בראשם מנהיג הדור מרן הגר"ד לנדו שליט"א

בס"ד

א. יש לעורר את מנהלי הסמינרים שיקבעו זמן מיוחד בשעות הלימודים למען מטרה זו, כינוס בנות הסמינרים להתקשר להתרים עבור קרן עולם התורה.

ב. יש לקרוא לבנות הסמינרים שלא להשתמש ממנו חשובה זו להתקשר למספרי הטלפון להתרימים עבור הקרן.

ג. יש לפנות לעמך בית ישראל שיענו בלב רחב ונפש חפצה לטלפונים ויתרמו כפי יכולתם.

ד. וכל העוזרים והמסייעים יתברכו במיטב הברכות בכתובה וחתימה טובה וימלאו משאלות לבם לטובה בבריות, בזיווגים הגונים במהרה ונחת מכל אשר להם.

אור לכ"ה אלול תשפ"ו

בברכת כוח"ט דוב לנדו

ברוך דב פוברסקי משה הלל הירש דן זאב הלוי סגל

דוד כהן אברהם סלים שרגא שטינמן שמעון גלאי

ברכה והצלחה יהושע איכנשטיין יעקב משה הלל מאיר צבי ברגמן

מרן פוסק הדור הגר"י זילברשטיין שליט"א

מכתב מיוחד לבקשת קרן עולם התורה לקראת יום ההתרמה

בס"ד יום ד' כ"ז אלול תשפ"ו

לאחינו בני ישראל הע"י

כשאסף החפץ חיים כסף עבור הישיבה שלו, הגיע אליו גביר שרצה לתרום סכום גדול ולממן את כל ההוצאות, והחפץ חיים מיאן לקחת ממנו סכום גדול, כי אמר שבהחזקת תורה צריכים לתת הזדמנות לכל ישראל שיהיו שותפים בזה.

והביא לזה ראיה, שכל הכלים שהיו במשכן כל אחד היה יכול לנדוב כפי נדבת לבו, אבל האדנים שהם המעמידים של המשכן, היו צריכים לבא מכל ישראל בשווה ולא כשאר כלי המשכן, וטעם הדבר כיון שהמשכן עומד עליהם רצה הקב"ה שיבא דבר זה מכל ישראל בשווה כדי שתהיה הזכות לכל יהודי ויהודי בהעמדת המשכן. **וכן לגבי החזקת התורה, שהתורה מעמידה את העולם, צריך שלכולם יהיה חלק ושותפות בזה.**

כעת לגלג הקב"ה ש'קרן עולם התורה' היא המחזיקה תורה הגדול בעולם, וכידוע מהחפץ חיים שגם שותף קטן בגמ"ח גדול, הרי הוא מקבל שכר שווה בשווה, בכל ההלוואות שהגמ"ח נותן, כי לגבי שותף אין נפקא מינה אם זה גדול או קטן, הם חולקים בשכר בשווה.

וכן כל אדם שתורם לקרן העולם התורה, אחד המרבה ואחד הממעיט כל אחד לפי יכולתו, יש לו זכות גדול, ונעשה שותף לכל הדבר הגדול שנעשה על ידי הקרן להחזקת עולם התורה, והוא ממעמידי התורה בעולם,

ואשרינו שהקב"ה יזכה אותנו שנוכל להיות שותפים לדבר כזה.

וכל התורמים לדבר הגדול הזה יזכו לכל הברכות האמורות למחזיקי התורה בגשמיות וברוחניות בעולם הזה ובעולם הבא.

הכותב וחותם לכבודה של תורה

יצחק זילברשטיין

מרן ראש הישיבה הגרמ"ה הירש שליט"א

פניית מרן שליט"א לקראת יום ההתרמה לעולם התורה:

"זה דבר גדול מאוד, שיהיה פה יום אחד, כמה שעות, אלפי אלפי בנות יטלפנו למשפחות שלהם, זה יכלול רוב רובו של הציבור שיש. מבקשים שהציבור יענה לבנות בסבר פנים יפות, **ואז יהיה פה דבר גדול מאוד שכל כלל ישראל בארץ ישראל משתתפים במצווה אחת גדולה של התורה של ארץ ישראל.** דבר גדול מאד מאד.

והקב"ה ייתן לכל אחד ואחד שמשותף בזה, שזה יביא להם את כל הברכות וההצלחות וסיעתא דשמיא, שהקב"ה נותן למקיימי התורה וכל הבנות שמשתתפות בזה יזכו לזיווג הגון בקרוב ממש. אמן.

משא מיוחד ממרן הגרמ"ה הירש שליט"א בכינוס הכנה לימים הנוראים שנערך לאלפי אברכי כולל עטרת גבריאל:

ברשות רבינו שליט"א, ברשות ראשי הישיבה, רבנים, ברשות ראש הכולל, ברשות כל החברי הכולל, ביקשו ממני להגיד כמה מילים ביחס לעניין של קבלת ראש השנה. משחו שבאמת מתאים לציבור הגדול הזה, הציבור של לומדי תורה, שבאמת לימוד התורה הוא עיקר הדבר, מי שלומד את זה. ובכל זאת יש משחו פה, איזה הארה שאני אקרא לכם מרבי יצחק פטרבורגר, שזה נוגע לציבור פה.

אחת היא שלא שמים אליה אל לב, יש דבר אחד לא שמים לב, מצוות לימוד התורה אשר שכרו גדול מכל המצוות אולם דבר אחד יוכל להיות לו לשטן להפחית שכר המצווה הגדולה הזאת. אף על פי שכל אחד לומד ולומד ולומד, אז לכאורה זה יש כל מיני זכויות, אבל יש דבר אחד שיכול להוריד. כי אם מה שאמרו חז"ל בספרי, כשם ששכר תלמוד תורה גדול מכל המצוות, כן עוון ביטול תורה גדול מכל העבירות.

וכל זה יורה על הניסיון, כי ביטול מצווה זו של תלמוד תורה קלה בעיני האדם יותר מביטול מצווה אחרת. כמו שאדם מבטל ממצה, משופר, מלולב, אז הוא דואג ומצטער, איך אני עשיתי דבר כזה. אבל הוא אומר, אם אדם יכול לשבת כמה שעות של ביטול תורה, ועובר, והולך הלאה, אינו דואג ואינו מצטער, לא ידאג כלל כי אם שרידים אשר ה' קורא, ולהם יהיה המצווה הזאת מכל המצוות, הביטול תורה.

והסיבה היא משום שביטול תורה יש זמנים שבאמת מותר לבטל, אז ממילא זה מחליש את הביטול. על כל פנים המצווה הזאת אצל כמה בני אדם כמעט בגדר אינו מצווה ועושה. התוספות אומר בקידושין, למה מצווה ועושה יש לו יותר שכר משאינו מצווה ועושה? אומר התוספות במצווה ועושה, דואג ומצטער תמיד אם עשה או לא עשה. אינו מצווה, אם עשה - אין שום בעיה.

אז הוא אומר יותר מזה שלפי זה שמי למעשה לומד תורה, אבל אם למעשה אצלו ביטול תורה קל לבטל, אז לא כל כך נורא כן ללמוד או לא ללמוד, אינו דואג ומצטער תמיד על ביטול תורה, **אז זה יכול חס ושלום להוריד את הלימוד תורה למדרגה של אינו מצווה ועושה.** ובזה יש כמה וכמה מדרגות, של אינו מצווה ועושה, יש פחות ופחות.

וזו ההארה שהוא אומר, שמי יכול לדבר על דבר כזה? זה רק לשרידי ה' אשר קרא, **אנשים כאלו שהם אברכי כולל שלומדים כל היום.** ובכל זאת גם בכוללים יש את היצר הרע של ביטול תורה, יכול להיות חופש של חודש, אברכי כולל שיושבים ולומדים סתם. וזה מה שהוא מאיר, שאלו בבני תורה שבאמת יכולים לשמוע את זה, **וזה התשובה בפרט הזה שלא חס ושלום יהיה פה המצב הזה שבאיזה דרגה של אינו מצווה ועושה.** זה מה שאנחנו צריכים לקבל, להתחזק בדברי רבי יצחק פטרבורגר.

הקדוש ברוך הוא ייתן ברכה והצלחה לכל אחד ואחד ותהיה תשובה שלמה בכל הפרטים. ועל ידי זה כל אחד ואחד באמת יזכה לכתובה וחתימה טובה, בספרם של צדיקים.

בחנוכת הבית לביהכנ"ס הליגמן

מרן שליט"א נשא משא מיוחד במעמד הנשגב בחנוכת הבית לביהכנ"ס הליגמן שנערך בערב יום הדין בראשות מנהיג הדור מרן ראש הישיבה הגר"ד לנדו שליט"א, להלן הדברים:

ברשות רבינו הגדול, ברשות המרא דאתרא. היום יום גדול מאד, זה יום של כבוד שמיים וכבוד התורה, יש כבוד שמיים בעולם, זה מכבד את הקב"ה, זה מכבד את מלכות שמיים, **יש חיות של מלכות שמים שמביא את התועלת בשביל כל אחד, לכל בני ברק יש את התועלת שיש בכוד**

שמיים, שיש כבוד שמיים זה נפקא מינא לכל בני ברק, בעצם לכל העולם כולו, אבל פה מי שיותר קרוב זה יותר, ב"ה הקב"ה יתן שהמקום הזה ימשיך לתת כבוד שמיים על ידי לימוד התורה שיהיה שמה, על התפילות שיהיה שמה, על כל החדש שיהיה שמה.

והקב"ה יתן שהמרא דאתרא יהיה בבריאות וכוח להמשיך, והקב"ה יתן שיהיה הצלחה וברכה בכל העניינים שתעשו במקום הזה להרבות כבוד שמיים, ועל ידי זה יהיה כתיבה וחתומה טובה, אמן כל טוב סלה

מרן ר"י מאור התורה הגר"א סלים שליט"א

ממש הצלה למען כל בני הישיבות

קרן עולם התורה הוא ממש הצלה למען כל בני הישיבות בארץ ישראל ובכוללים, הזכות הגדולה שכולם יתגייסו למען לעזור, לסייע ולתמוך בעד הקרן.

אני מבקש, בכל לשון של בקשה, לכל מנהלים ומנהלות של הסמינרים, להקדיש, כמו שקבעו ראשי הישיבות, ביום רביעי לפני יום הכיפורים, יום למען קרן עולם התורה, **לאפשר להקדיש כמה שעות בתוך המסגרת של הסמינר, שזה יהיה מוקדש, שבנות כולן יתגייסו לקחת את הנטל הזה, לטלפן לכל הורה, לכל מכר, לכל מי שיכול לעזור, במיוחד לפני יום הדין, זה זכות גדולה לסמינרים שמאפשרים את הדבר הזה, ולבנות שבעזרת השם תקוותנו שיוזכו באמת לבנות בתים נאמנים בישראל.**

משא מרן הגר"א סלים שליט"א בכינוס האדיר רתחא דאורייתא שנערך בטבריה בראשות מנהיג הדור מרן הגר"ד לנדו שליט"א:

ברשות מרן ראש הישיבה מנהיג הדור שליט"א, ראשי כוללים, ראשי ישיבות ואברכים יקרים בעיר הקודש טבריה. אשרנו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו. איזה קידוש השם גדול. אנחנו באים ממעמד של כבוד התורה, של קרן עולם הישיבות, קרן עולם התורה, עם כל הנדיבים שבאו ממרחקים רק בכדי לסייע ולעזור לישיבות הקדושות ולכוללים בארץ ישראל. זה היה קידוש השם כל כך גדול.

והיום אנחנו נמצאים כאן, ברוך השם, בעיר הקודש טבריה. ידוע שבארץ ישראל יש ארבע ערים שהן קדושות: ירושלים, חברון, צפת וטבריה. וברוך השם אנחנו רואים את האור הגדול שיוצא מהעיר הקודש הזאת, של האברכים שממיתים את עצמם באהלה של תורה. **והיום אנחנו נמצאים כאן במעמד שחידש אותו כבוד ראש הישיבה, ריתחא דאורייתא. זה דבר שבאמת מבטא את העניין של לעסוק בדברי תורה.**

ידוע מה שהגמרא מספרת, כשריש לקיש נפטר ורבי יוחנן היה כל כך מצטער עליו, איפה יש לי כמו ריש לקיש? הביאו לו את רבי חנינא בן פדת וכל דבר שרבי יוחנן היה אומר, היה מביא לו סיעתא ממשניות, מבריתות. היה אומר לו: לא, זה לא מה שאני צריך, אני יודע שאני אומר טוב. רק כשהייתי אומר אצל ריש לקיש איזה דבר, אז היה מקשה עשרים וארבע קושיות והייתי מתרץ עשרים וארבע תירוצים, ועל ידי זה היה מחדדי שמעתי. **זה הכוח של עם ישראל, זה כוח ראשי הישיבות.**

חז"ל אומרים: תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם. מה הכוונה מרבים שלום בעולם? יש גמרא במסכת קידושין, על הפסוק: "כְּחֻצֵּי בְּיַד גְּבוּרָן בְּנֵי הַנְּעוּרִים. אֲשֶׁרֶי הַנְּבָרִי אֲשֶׁר מְלֵא אֶת אֲשָׁפְתּוֹ מֵהֶם לֹא יִבְשׁוּ כִּי יִדְבְּרוּ אֶת אוֹיְבֵים בְּשָׁעָרָה". אמר רבי חייה בר אבא: אפילו אב ובנו, הרב ותלמידו, שעוסקים בתורה בשער אחד, נעשים אויבים זה את זה, ואינם זזים משם עד שנעשים אוהבים זה את זה, שנאמר: "אֶת נֶהֱבִי בְּסוּפָהָ". זה מה שכתוב כאן, "כִּי לֹא יִבְשׁוּ כִּי יִדְבְּרוּ אֶת אוֹיְבֵים בְּשָׁעָרָה". כביכול, כשתלמידי חכמים באים ולומדים תורה מתוך חשק, מתוך רצון לרדת לעומקו של דבר, אז יש ויכוח עד כדי כך שיכול להיות מצב של אויבים זה לזה, אבל בסוף זה מביא לאהבה, מה שכתוב כאן: מרבים שלום בעולם.

חושבים שיש כאן איזה מחלוקת, אבל למעשה זה בסוף הכל מתברר. ידוע הסיפור על רבי עקיבא איגר, שהחתם סופר בשידוך השני, הוא לקח את בתו של רבי עקיבא איגר. כך כתוב בספרים של הנכדים של רבי עקיבא איגר, ושל החתם סופר שכשהגיעו שני גדולי עולם, החתם סופר יחד עם רבי עקיבא איגר, ונפגשו ביחד, אז נפגשו שניהם והתחילו להתווכח בלימוד תורה, והיו כאילו ממש נלחמים זה עם זה. זה אומר ככה והשני אומר אחרת. אז כל האנשים שהיו, באו לחתונה ורצו לראות את השמחה של שני גדולי הדור, ראו שכאילו יש כאן איזה ריב בין שני גדולי עולם. אז אמר להם רבי עקיבא איגר: אל תדאגו, יש פסוק, הפסוק אומר כך: "כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נֹעֲדוּ עִבְרֵי יַחְדָּו". "כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נֹעֲדוּ" זה מלכי רבנן, "עִבְרֵי יַחְדָּו" זה מלא עברה על זה וזה מלא עברה על זה. זה לשון המדרש בפרשת ויגש. אז יש מלחמה ביניהם. ממילא, על זה הכתוב אומר: "הִקְהָה רָאוּ כֵן תִּקְהוּ בְּהִלָּה וְנִחְפוּ. רָעָדָה אֲחֻזָּתָם שָׁם חֵיל פִּיּוּלָהָה". כל האנשים מסביב רואים: אוי ואבוי, כאילו יש כאן זמן של שמחה, של שלום, ופתאום קרה כאן איזה מריבה בין שני מחותנים ונלחמים ממש מלחמתה של תורה.

אמר להם רבי עקיבא איגר: אבל מה כתוב בסוף, "חֵיל פִּיּוּלָהָה". כשאשה כורעת ללדת, אז כל כך היא נמצאת בצער, והגמרא אומרת, שהיא אפילו נשבעת שלא תזקק, אבל בסוף, ברוך השם, נולד הבן ורואים מה זה טוב, אותו דבר גם כן אצל המלחמה שבין תלמידי חכמים. זה לא אויבים חס ושלום זה לזה, **אלא אדרבה, נעשים יותר ויותר אוהבים זה לזה. זה ממשך, זה בעצם הפסוק מה שכתוב כאן: "כְּחֻצֵּי בְּיַד גְּבוּרָן בְּנֵי הַנְּעוּרִים".**

במיוחד אברכים שלומדים בשעה שהם נעורים, עם כל המרץ, עם כל הברעין, ומתווכחים. הם שעומדים בשער. אהב ה' שְׁעָרֵי צִיּוֹן מִכָּל מִשְׁפָּנוֹת יַעֲקֹב, כתוב בגמרא שהמדרש אומר: מה זה "אהב ה' שְׁעָרֵי צִיּוֹן"? שערים המצוינים בהלכה, מכל משכנות יעקב, מכל בתי כנסיות ובתי מדרשות. מה הדגשה כאן של "מצוינים בהלכה"? **מצוינים בהלכה, הכוונה היא שהם לא רק לומדים, יודעים, מבינים, מוסיפים עוד ידיעה, אלא ממש מתווכחים, יורדים לעומקו של עניין.** זה השערים המצוינים בהלכה, המלחמתה של תורה.

במקום אחר כתוב: "לְעֻמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בְּשַׁעְרֵי יְרוּשָׁלַיִם". אותם "שְׁעָרֵי יְרוּשָׁלַיִם" שלומדים תורה, שעוסקים בתורה, זה שעריך שהם נותנים לנו את הכוח במלחמה. **כביכול, המלחמה של תלמידי חכמים ללמוד ולהבין ולהעמיק ולהגיע למסקנה הנכונה, זו בעצם מלחמה שמתנהלת בתוך בית המדרש, אבל זה עוזר למלחמה שנמצאת בשערי המדינה כשיש מלחמה. אבל המלחמתה של תורה זה בעצם מה שבאמת יכול.**

אנחנו נמצאים עכשיו בחודש אלול. נו, כמובן שאנחנו צריכים מאוד להתחזק ולחזור בתשובה. "אֲנִי דֹדִי דֹדִי לִי". בורא עולם קרוב אלינו ואנחנו צריכים להיות קרובים אליו יותר ויותר. במה הדבר שיכול להיות באמת חיזוק במיוחד? אנחנו בברכה אומרים: "הִשְׁבִּינוּ בְּתִשְׁבּוּהָ שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ". אבל בתחילה אנחנו אומרים: "הִשְׁבִּינוּ אֲבִינוּ לְתוֹרָתְךָ וְקִרְבָנוּ מִלְּפָנֶיךָ לְעֻבְדֻתְךָ". "הִשְׁבִּינוּ אֲבִינוּ לְתוֹרָתְךָ", שאנחנו ניקח את התורה הקדושה, ללמוד אותה, לעיין בה, ללמוד אותה ביסודיות, מתוך אהבה, מתוך שמחה, מתוך מסירות.

בזה אנחנו מתקרבים לקדוש ברוך הוא. ואז כשנגיע לראש השנה, אז "וְקִרְבָנוּ מִלְּפָנֶיךָ לְעֻבְדֻתְךָ". בעזרת השם שבאמת נזכה בזכות התורה, בזכות התורה הקדושה, על שערים המצוינים בהלכה, שבאמת הם אוהבים זה את זה ולומדים תורה ממש לשמה, לדעת עומקו של דבר כל דבר ודבר, שנוזח באמת לשנה טובה, כתיבה וחתומה טובה לכל עם ישראל, במיוחד למחנה של לומדי התורה הקדושה, שבזכותם אנחנו עומדים, אנחנו קיימים. ובזכות הריתחא דאורייתא שיש בין כל התלמידי חכמים, זה באמת נותן את הכוח ואת העוצמה, שבעזרת השם הקדוש ברוך הוא יכתוב אותנו לשנה טובה, וכתובה וחתומה טובה וכל טוב, אמן.

מרן הגאון רבי שרגא שטינמן שליט"א

משנכנס אלול עד מוצאי יום הכיפורים הוא רועד וחרד מאימת הדין

בכינוס הכנה לימים הנוראים לאלפי אברכי כוללי עטרת גבריאלי:

יש בעולם עכשיו התרגשות גדולה. כמו שכתוב בתהילים: "שִׁמְחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, יִרְעֹם הָאֲדָמָה וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ, אֲזַי יִרְנְנוּ כָּל עֲצֵי יָעַר, לִפְנֵי ה' כִּי בָא, כִּי בָא לִשְׁפֹט הָאָרֶץ". למה התרגשות גדולה? כשהעצים, השדות, הים, רואים שהקדוש ברוך הוא בא לשפוט את הארץ, כולם שמחים, כולם מתרגשים. הים וכל מלאו, השדות, העצים, כל העולם שמחה גדולה. ואילו שלנו? "זוּחֻלְחִין וְרוּעֵדִין מִיּוֹם הַדִּין". כתוב בספר היראה לרבינו יונה: **משנכנס אלול עד מוצאי יום הכיפורים יאה רועד וחרד מאימת הדין.** בשערי התשובה מאריך בזה, אז איד זה קורה שכל הבריאה מתרגשת בשמחה ואנחנו זוהלים ורועדים? לא אומרים הלל, ספרי חיים וספרי מתים פתוחים.

התירוץ, זה גופא אנחנו צריכים לרעוד, צריכים להשית עצות בנפשנו, אם נעשה את המוטל עלינו, אנחנו בטוחים בה. תורת חסד, אבל צריך לעשות את זה, צריך לפחד ולהראות יראה. אנחנו מבקשים "יובכן תן פחדך ה' על כל מעשיך". ומי זה כל מעשיך? כל האנשים בעולם. ואימתך על כל מה שבראת. הכוונה גם על המלאכים, כל הברואים כולם צריכים לפחד. כתוב שגם מלאכים נענשים, בנתנה תוקף אומרים "מלאכים יחפזון וחיל ורעדה יאחזון". כולם מפחדים.

אבל אם נעשה מה שמוטל עלינו, אז נצא זכאים. כתוב "אשרי העם יודעי תרועה, ה' באור פניך יהלכון". שואל המדרש: וכי אומות העולם לא יודעים להריע? רק היהודים יודעים לתקוע? אלא אומר המדרש אשרי העם שמכירים את בוראם לפתות את הקדוש ברוך הוא בתרועה ועובר מכיסא הדין לכיסא הרחמים. זאת אומרת לא סתם לתקוע, אנחנו תוקעים בשופר מתוך רצון להמליך את הקדוש ברוך הוא עלינו. להמליך פירושו שנקבל עלינו לקיים ולעשות מה שהבורא רוצה, ככל שמוטל עלינו.

צריך לדעת, בקדושה של שבת. בשחרית אומרים "ממקומך מלכנו תופיע".

לשון נוכח, ה' מולנו. בקדושה של מוסף אומרים "ממקומו הוא יפ". לשון נסתר. מה ההבדל? מרן רבי חיים קנייבסקי זצ"ל מסביר בסידור שלו, על פי הגמרא במסכת עבודה זרה (ג:), שבשלוש שעות ראשונות הקדוש ברוך הוא יושב ועוסק בתורה. ובשלוש השעות השניות יושב ודן את העולם כולו. **שחרית היא בדרך כלל בשעות הראשונות כשאנחנו לומדים תורה, אנחנו נמצאים אצלו, מדברים איתו. הוא כביכול עוסק בתורה ואנחנו עוסקים בתורה כנגדו, ולכן אנחנו אומרים "ממקומיך", לשון נוכח.** צריך לזכור אנחנו זוכים כל חברי הכולל פה לומדי תורה, זה ממקומך, מדברים לשון נוכח, אנחנו איתו.

כתוב בפוסקים שחודש אלול ראשי תיבות "אני לדודי ודודי לי". מה זה דודי? זה לשון של אהבה וקרבה. בואו נצל את הזמן כשאנחנו בקרבתו, נמליך אותו ונעשה רצונו. כתוב בהלכה שבר"ה לא להתפלל בקשות פרטיות, צריך רק לחשוב שמממליכים. אנחנו משעבדים את עצמנו להיות עבדי ה'. החזון איש אמנם אמר שמותר לבקש בקשות פרטיות, אך חז"ל לא תיקנו בקשות פרטיות, **אבל העיקר אנו מרוכזים בתפילה להמליך את הקדוש ברוך הוא עלינו.** בואו נמליך אותו, נרגיש מחויבים לעבודת ה' בלי רפיון. ה' ישלח לכולם סליחה ומחילה. בסיעתא דשמיא, לראש הכולל שטורח כל כך הרבה, לכל האברכים שעמלים בתורה לכולם יהיה סליחה ומחילה, ויהיה תיבה וחתומה טובה.

הגאון רבי אברהם משה קירשנבום שליט"א משיגה ישיבת נחלת הלויים

נגד ההפגנות - הדברים האלה משחיתים את המידות

קודם חודש אלול הגיע הגאון רבי אברהם משה קירשנבום שליט"א משיגה ישיבת נחלת הלויים לשו"ת הדרכה וחיזוק לבני קהילת בית השם, במהלך השו"ת ביקשו לשמוע חיזוק באמונת חכמים בעקבות שאלות שונות ומשונות של נערים המבקשים להלחם בדרכי אלימות.

הגרא"מ קירשנבום השיב בחדות: אני חושב שפה גם לא צריכים להגיע לדרגת אמונת חכמים בנושאים האלה, בגלל שאתה גם לא מתמצא בנתונים, יש נושאים שצריכים אמונת חכמים. פה צריכים דרגת אמונת חכמים? אתה חושב שאתה באמת יודע מה הסיכונים ומה לא הסיכונים, ומה טיוטה של החוק, ולמה כן נתנו את החוק ולמה לא נתנו את החוק? ואתה יודע מה המגעים עם המשטרה בקשר לכל מעצר: **אם יש לך טיפה שכל אתה מבין שאת המציאות אתה לא יודע.**

אז מה, להביע דעה כשאתה לא יודע את המציאות? זה ממש נערישקייט! יש לי אמונת חכמים, אני לא יודע אם אני מצטיין בזה, אבל יש לי משהו מזה, אבל פה גם בלי זה, אני פשוט יודע שאני לא מתמצא. וגם הדברים שידוע, יש אנשים שתכננו מה להוציא לציבור, ואני לא שוטה עד כדי כך. יושבים אנשים ומתכננים איך ליצור אווירה ציבורית מסוימת, להודיע ככה, להודיע ככה, יש מומחים על הדברים האלה, איך, מה להודיע לך. זה, פשוט סובבו אותך ככה, זה סתם שטות. אתה סתם לא מתמצא בנתונים. מה הסיכויים, מה הסיכונים, מה המגעים שעומדים מאחורי זה, מה ההפגנות האלה יכולות להועיל, מה הן יכולות להזיק, וכן הלאה וכן הלאה.

אני גם חושב שהמשטרה מסתם, יש לה בדיק את הסף, כן? מתי היא תיתן ומתי לא תיתן, וכמה היא תיתן, וברגע שהם ירצו לגמור את זה, אני לא נעים לי לדבר, אבל אני לא סומך עליהם בשום דבר. יכולים לפרק את העצמות תוך חמש דקות של כולם. אז כל הגיבורים האלה שעושים את ההפגנות.. למדו "כושרי", מה זה? נו, באמת. הם באמת ירביצו להם.. עכשיו הוא באמת ייתן לו מכות. זה מצחיק, נו באמת. אז באים עם שתי רימוני הלם... נו, באמת. זה שאלה של משחק כזה, אז אני לא יודע מה אלה חושבים לעצמם.

באמת. הדברים האלה משחיתים את המידות, ויש התלהמות, בפרט של צעירים, שהם אוהבים את הדברים האלה, ומרגישים מושפלים. אני אומר, אנחנו בגלות. בגלות לא רבים ברחובות. מי שבאמת מרגיש גלות, ככה הרב שך היה מדבר תמיד. אנחנו בגלות, אנחנו גאים בעצמנו, ברוך השם אנחנו מהנרדפים ולא מהרודפים. ככה צורה של יהודי. זה הדברים, זאת אלה הרגשות.

אני אלחם... אני אראה להם, זה שטויות. אני לא מבין מה גודל הניסיון בזה. אני יכול להבין כשעוצרים מישהו, החפץ חיים אומר, לא צריך לעמוד כאבן שאין לו הופכים, אין לא תיקום, אדם באמצע נותנים לו מכות, הוא לא צריך לעמוד ככה כאבן, הגדולי ישראל אמרו לא לעשות כלום, על זה הם לא דיברו. אבל אחר כך לעשות מחאות וסקנדלים??... אני אומר, אנחנו מונהגים על ידי אנשים שלא קשה להבין אותם.

והנזק שיש בזה. וזה גם סכנה. וזה כבר גבה נפשות. מי יתן על הדם הזה? בגלל סיסמאות ו... כן, ברוך השם, הוא נהרג על קידוש השם... נו באמת. דם של בחורצ"ק, רק להסתכל על התמונה שלו בא לבכות. אז אני אומר, מי שלוקח אחריות על פסקים כאלה??, אני אומר אם היו מבינים, אז שווה כל העצורים וכולם פה צריכים לרצות עם כל עולם התורה, להיכנס לבית סוהר לשבועיים. והכול כדי לחסוך דם של בחור אחד, זה לא שאלה בכלל.

אז אני אומר, אתה יודע מה השיקולים של אנשים גדולים? אני לא חושב שזה ניסיון אמיתי לבני תורה הדברים האלה. עוד פעם, אם הם יורו אחרת, זה

באמת דברים שלא אני יכול להורות בזה. אבל עד כדי כך שאתה לא מבין אותם, ואתה מבין שדברים אחרים מצליחים: איפה מצליחים: **אנחנו נמצאים במצב מאוד קשה ואין שום אופק, ולא רואים פתרון. אבל הקדוש ברוך הוא באמת שם אותנו במצר, הוא רוצה מאיתנו, הוא לא מחפש שנריב. הוא רוצה שינויים אצלנו בתוך הבית מדרש, זה דבר ברור ממש.** ואת זה לא רוצים לשמוע. אז אתה מוציא את האנרגיה שלך על אני אאבק ואני אריב ואני אצעק ואני ארביץ לו ... זה שטויות!! החינוך אומר על איסור נקמה. שאתה צריך לזכור שהקדוש ברוך הוא עשה את זה, לכן איסור להתנקם, זה לכאורה פלא. מה זאת אומרת? אם אדם עושה לי משהו, יש לי תביעה עליו. מותר לשנוא אותו, ודאי שהקדוש ברוך הוא עשה, אבל יש כאן בורח שעשה לי משהו.

אני מבין שזה שאלה איפה להוציא את האנרגיות. ודאי שהוא לא בסדר. ששמעי בן גרא קילל את דוד המלך, אז דוד המלך לא רצה שיהרגו אותו ואמר השם אמר לו קלל. אבל ביום האחרון הוא אמר לשלמה איש חכם אתה, אתה כבר תוריד את שיבתו בדם שאול, זה סוגיה נוראה. הנה לומדים נביא. ואחד שלא מבין ישאל הנה אתה רואה דוד המלך ביום האחרון הוא מתנקם, התשובה, מה אתה טיפש? ודאי שאם אתה בן תורה אז אתה רואה שדוד המלך לא רצה. השם אמר לו קלל, אבל כן מגיע לשמעי מיתה. אז ברגע האחרון דוד המלך לא נשאר חייב, הוא היה צריך לעשות כפי ההלכה.

אז מה פירוש בהחינוך? הפירוש הוא, רואים את זה אצל בני תורה רואים את זה, אני מדבר בדרגות שלנו. אם בן אדם עושה לי משהו, אני נגדו ואני שונא אותו וכו' וכו', כן. חלילה וחס אם יש פיגוע, הקדוש ברוך הוא ירחם עלינו, אם יש פיגוע וקרה משהו לכמה אנשים, כן. יש קבוצה שלימה שמגיעים לתחנה המרכזית ואומרים מוות לערבים, מוות לערבים... אבל משום בן תורה לא תשמע דבר כזה, אם חס ושלוש קורה מקרה, מיד עושים עצרת. לא מעניין אותי המחבלים, ודאי שמגיע להם מוות, אני יודע, אבל זה לא מעניין אותי עכשיו. וזה אני אומר, אני לא מדבר על החינוך, אנחנו בדרגה שלנו שייכים לזה,

הנה. אז נכון שביום יום שלנו אנחנו אנשים קטנים, אבל אם קורה משהו חלילה, חלילה, משמעותי, אף אחד בשום מקום תורה לא יתאספו מסביב מוות... לא מעניין אף אחד. מה אתה לא חושב מוות? כן אני חושב, יכול להיות שכן. אם הייתי רמטכ"ל יכול להיות שהייתי חושב כן, בסדר. זה לא מעניין אותי עכשיו. עושים כנס התעוררות, כנס חיזוק, בלי שאף אחד צריך להגיד לנו, זה ספונטני מתעוררים לכיוון הזה שהקדוש ברוך הוא לא ינסה אותנו. **אבל ברוך השם אנחנו נמצאים בדרגה הזאת,** לא באופן אישי ביום יום שלנו בדברים קטנים. אבל ככל שהדבר הוא גדול יותר, שהקדוש ברוך הוא לא ינסה אותנו, אבל הוא כבר ניסה אותנו, ועמדנו בזה. לא הולכים על מה עושים להם, אז מה עושים להם? מי שיטפל בזה יטפל בזה, זה מה שהחינוך רוצה.

כשמישהו אומר מוות לערבים מוציא את האנרגיה שלו על זה, זה מרגיע אותו. לא!!! תירגע על ידי חשבון נפש. כן, שני הדברים נכונים, צריך מוות לערבים וצריך חשבון נפש. אבל איפה תוציא את האנרגיה שלך? אינו שייך בשני דברים, זה לא הולך ביחד. אי אפשר לצעוק שני דברים. **מי שצועק מוות לערבים, שם הוא מוציא את האנרגיות שלו. והחינוך אומר לא, אם קורה משהו, את האנרגיה שלך אל תוציא על נקמה, כי זה מרגיע אותך. את האנרגיה שלך תוציא על חשבון נפש, זה מה שהתורה רוצה מאיתנו,** כך אני מבין את הסוגיה.

זאת אומרת תחשבו, אנחנו נמצאים בצרה, צרה שלא הייתה כמותה מסתמא המון המון שנים, זה נסיגה של חמישים שנה אחורה איפה שעולם התורה עומד מכל בחינה, זה באמת מידת הדין מתוחה. השאלה על מה אתה מוציא את האנרגיות שלך? אני אראה להם, אני אפגין... אתה עסוק בזה. ומה עם חשבון נפש, אז הוא אומר כמובן, בטח, חשבון נפש, חוץ מזה.... איך מישהו אמר פעם, כל שאומרים בטח בטח, זה הכוונה כלום...

אחד התקשר אליי לברר על בחור, הוא בעל כישרון, שאלתי אותו למה אתה לא מברר על מידות, השיב בלי מידות בכלל... כל הבכלל בכלל פשוט, זה לא אכפת לך, זה כלל גדול. כן, זה בלי מידות, בכלל לא הייתי מברר עליו. **אני אומר לכם, מידות לא אכפת לו, כישרון אכפת לו, שלא יבלבל את המוח.** כל הבטח בטח וכל הפשוט, על זה הוא לא מתעכב. זה כלל. אני אומר, תשאל אותו, יגיד כן, בטח חשבון נפש, אה חוץ מזה. **אני אומר חשבון נפש לא אכפת לו, הוא עסוק בזה. ובזה לא,** אם באמת היה חובת השתדלות כזו, היו מורים לנו כך.

אבל עכ"פ אדם מכיר את עצמו, הוא יודע איפה האנרגיות שלו, בפרט אצל צעירים, הוא מושפל והוא רוצה לעשות משהו, ויש כאלו אומרים על השוואה כצאן לטבח... זה לא דיבורים של אנשים שלנו, זה דיבורים מבחוץ לא להיות מובל כצאן לטבח. אנחנו יודעים יש בורא, אנחנו בגלות, ולהתפלל שהקדוש ברוך הוא יושיע, ולהתחזק, זה מה שצריכים לעשות. אין פה משהו משמעותי שאנחנו יכולים לעשות, בפרט שאמרתם שאנחנו לא יודעים וגם מורים לנו ככה, זה הכל. להגיד שיש פה איזה קושיה, אולי אני לא מספיק חווה את את הצעירים, אולי אני לא בסדר, אבל לי אין מספיק סימפטיה להרגשות האלה.

- להאזנה לדעת תורה מגדלי בראשם רשכבה"ג מרן רבינו ראש הישיבה הגר"ד לנדו שליט"א, בקו החירום בעניני השעה במספר (ללא פרסומות): 1700-111-306 - תיעוד: שוקי לרר. יעקב נחומי.

- כמח"כ מידי שבוע י"ל קובץ אוצר הפרשה ובו גליונות מרבותינו זצוק"ל. ניתן להשיג מודפס בבתי הכנסיות בארה"ק, וכן ניתן לקבלו במייל: a169258235@gmail.com

- ניתן להצטרף לקבלת הגליון ע"י שליחת הבקשה למייל - a086221800@gmail.com